

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Vniversis Abbatibvs in generali Cisterciensi Capitulo constitutis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20020

viris fidelibus & verè catholicis impendas consilium & auxilium & favorem secundum præscriptam formam in domo Domini ambulantis cum consensu. Datum Signiæ Kal. Augusti, pontificatus nostri anno quintodecimo.

VNIVERSIS ABBATIBVS in generali Cisterciensi Capitulo constitutis.

Dilecti filij Christianus, Philippus, ac eorum socij vestri ordinis fratres advertentes eos appellari beatos qui seminant super aquas, & eos qui frumentum abscondunt in propriis maledici, faciente illo qui ubi vult spirat, & nemo scit unde veniat aut quò vadat, olim de nostra licentia inceperunt seminare in partibus Prussiae verbum Dei, ut eundo & stendo mittentes semina sua, demum possent cum exultatione venire portantes manipulos suos, confisi quòd ille qui venit saluum facere quod perierat, in inferiores partes terræ descendens ut hominem ad regna caelestia revocaret, qui omni creaturæ suam iussit evangelium prædicari, sicut per Prophetam promiserat, in virtute multa evangelizantibus daret verbum, & ora in portis filiae Sion laudantium adimpleret. Benedictus autem Deus, qui sperantes in sua misericordia non relinquens, speciosos fecit pedes evangelizantium pacem, evangelizantium bona, & expandens manus suas ad populum non credentem, non solum usque in Idumæam, verum etiam usque in Prussiam suum calciamentum extendit, dans gratiam fratribus memoratis ut sint ministri Christi Iesu in gentibus, sanctificantes evangelium Dei, ut fiat oblatio gentium accepta & sanctificata in spiritu sancto. Sicut enim comperimus veridica relatione multorum, Dominus eisdem fratribus aperuit ostium; ita ut per ministerium eorundem intelligentibus qui non audierant & videntibus quibus non fuerat nuntiatum, multi ad agnitionem pervenerint veritatis. Licet autem eorum opera de ipsis perhibeant testimonium, quia tamen vos eos, sicut accepimus, acephalos reputatis, quidam vestri ordinis fratres in illis partibus constituti eisdem in hospitibus & aliis debita humanitatis solatia non impendunt, quinimmo adeo verbis exasperatis eosdem ut propter increpationes vestras multiplices nonnulli eorum dicantur ab illis partibus abcessisse. Volentes igitur juxta pastoralis officij debitum eam in his adhibere cautelam ut nec sub specie prædicantium valeant subintrare girovagi aut fi-

dei subverfores, nec propter suspicionem hujusmodi evangelio Dei offendiculum præbeatur, venerabili fratri nostro Gnesnensi Archiepiscopo, de cujus discretione fiduciam gerimus plenioram, nostris damus litteris in mandatis ut non subito credens omni spiritui, sed probans spiritus si ex Deo sunt, eos quos noverit esse idoneos ad prædicandum gentibus verbum Dei & ad id studio veræ caritatis inductos, vobis & vestri ordinis fratribus aliisque fidelibus Christi constitutis per Pomeraniam & Poloniam recommendet & suarum muniat testimonio litterarum. Quocirca universitati vestræ per apostolica scripta mandamus quatenus eos quos præfatus Archiepiscopus vobis per litteras suas duxerit commendandos non impediat ullatenus vel ab aliis ordinis vestri fratribus permittatis aliquatenus impediri quò minus in evangelij prædicatione procedant, ut bajulantibus ipsis, currat velociter sermo ejus qui emittit eloquium suum terræ. Datum Signiæ 1v. Idus Augusti, pontificatus nostri anno decimo quinto.

In eundem fere modum scriptum est super hoc monachis Cisterciensis ordinis per Poloniam & Pomeraniam constitutis. Scriptum est super hoc Gnesnensi Archiepiscopo.

NOBILIBVS VIRIS DVCEBVS Poloniae & Pomeraniae.

Licet teste Apostolo impossibile sit Deo sine fide placere, ad placendum tamen ei fides sola non sufficit, sed caritas est præcipue necessaria, de qua idem testatur Apostolus quòd si quis linguis hominum & angelorum loquatur, etsi habeat omnem fidem ita ut montes transferat, & in cibos pauperum omnes suas distribuat facultates, caritatem autem non habeat, ei penitus nihil profit. Cum autem hæc exercenda sit sollicitè circa omnes, utpote mandatum Domini latum nimis, quod etiam ad inimicos extenditur, circa eos tamen qui nuper relicto gentiliter errore ad cognitionem veritatis, quæ Christus est, pervenerunt, eò debet propensius exerceri quòd facilius retro aspicerent inhumanè tractati. Hoc utique quidam vestrum, sicut accepimus, minimè attendentes, & quærentes quæ sua sunt, non quæ Christi, quàm citò intelligunt aliquos è gentilibus per Prussiam constitutis novæ regenerationis gratiam suscepisse, statim oneribus eos servilibus aggravant, & venientes ad Christianæ fidei libertatem deterioris conditionis efficiunt quàm essent

P P P P iij

Epist. 147. De libera prædicatione verbi Dei in Prussia. Epist. lib. 23. epist. 148.

Epist. 148. De eadem re.